

Обставини справи

У лютому 2021 року заявник подав позов, оскаржуючи дії приватного виконавця щодо продажу його майна. Рішенням суду першої інстанції, яке було залишено без змін рішенням суду апеляційної інстанції від 5 липня 2022 року, у задоволенні позовних вимог заявника було відмовлено. Повний текст рішення був підготовлений 7 липня 2022 року, опублікований в Єдиному державному реєстрі судових рішень 13 липня 2022 року та надісланий заявнику поштою 23 серпня 2022 року.

21 вересня 2022 року заявник подав касаційну скаргу на рішення суду апеляційної інстанції від 5 липня 2022 року й просив Верховний Суд продовжити встановлений законом тридцятиденний строк для подання касаційної скарги. Він зазначив, що отримав повний текст оскаржуваного рішення 25 серпня 2022 року.

Відповідно до пункту 1 статті 390 Цивільного процесуального кодексу, встановлений законом тридцятиденний строк на касаційне оскарження рішення обчислюється з дня його проголошення судом апеляційної інстанції. Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини судового рішення, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення. Після складення рішення воно публікується в Єдиному державному реєстрі судових рішень згідно з усталеною національною практикою. Сторони провадження можуть ознайомитися з рішенням та отримати його копію одразу після його опублікування.

2 грудня 2022 року Верховний Суд відхилив клопотання заявника про поновлення строку на касаційне оскарження та відмовив у відкритті касаційного провадження зазначивши, що: (i) представник заявника був присутній на засіданні суду апеляційної інстанції 5 липня 2022 року, і був поінформований про оскаржуване рішення в цей день; (ii) оскаржуване рішення було оприлюднено 13 липня 2022 року; (iii) заявник не надав жодних пояснень щодо того, чому він або його представник не звернулися до суду апеляційної інстанції з проханням надати копію рішення до 23 серпня 2022 року.

До ЄСПЛ заявник скаржився на підставі статей 6 та 14 Конвенції щодо відмови Верховного Суду розглянути його касаційну скаргу та несприятливого результату розгляду справи по суті.

Оцінка Суду

Відповідні принципи, що впливають з практики ЄСПЛ щодо права на доступ до суду, узагальнені, зокрема, в рішенні у справі Zubac v. Croatia ([ВП], № 40160/12, §§ 76–99, від 5 квітня 2018 року).

ЄСПЛ нагадав, що норми, які регулюють порядок дій, що має бути виконаний, та строки, яких слід дотримуватися при поданні апеляційної скарги, мають на меті забезпечити належне відправлення правосуддя і, зокрема, дотримання принципу правової визначеності (див., наприклад, рішення у справах *Miragall Escolano and Others v. Spain*, № 38366/97, §§ 33 та 36, ECHR 2000-I, та *Běleš and Others v. the Czech Republic*, № 47273/99, § 49, ECHR 2002-IX). ЄСПЛ також наголосив, що зацікавлені сторони зобов'язані проявляти особливу сумлінність у захисті своїх інтересів та вживати необхідних дій для ознайомлення з ходом провадження (див. рішення у справі *Karakutsya v. Ukraine*, № 18986/06, §§ 53–60, від 16 лютого 2017 року).

У цій справі ЄСПЛ зазначив, що національне законодавство є чітким щодо дати початку обчислення строку для подання касаційної скарги.

ЄСПЛ також зазначив, що адвокат заявника був присутній на засіданні суду апеляційної інстанції 5 липня 2022 року, а отже був поінформований про вступну та резолютивну частини рішення суду апеляційної інстанції того ж дня. Дійсно, повний текст цього судового рішення був надісланий заявнику лише 23 серпня 2022 року, при цьому він отримав його 25 серпня 2022 року. Однак, оскільки рішення було складено 7 липня 2022 року, воно стало доступним в Єдиному державному реєстрі судових рішень 13 липня 2022 року, звідки заявник або його представник могли його отримати; або, як зазначав Верховний Суд, вони могли звернутися до суду апеляційної інстанції з проханням надати копію судового рішення. Однак ані заявник, ані його законний представник, які не заявляли перед Верховним Судом – як і заявник у цій скарзі – про те, що їм не була відома або була незрозуміла усталена національна практика щодо оприлюднення судових рішень у Державному реєстрі судових рішень, не скористалися жодною з цих процесуальних можливостей.

З огляду на ці обставини не можна стверджувати, що заявник та його представник, як сторони в провадженні, проявили необхідну сумлінність для відстеження ходу провадження та вжили розумних заходів для отримання повного тексту рішення, коли воно стало доступним.

Так, ЄСПЛ вважав, що, відхиливши на підставі чинного законодавства касаційну скаргу заявника яку таку, що було подано поза встановленим строком, Верховний Суд не діяв надто суворо й не обмежував право заявника на доступ до суду в спосіб, несумісний із статтею 6 Конвенції (див. ухвалу в справі *Tanja Oškrt Bunjevčević v. Croatia* (ухв.) [Комітет], № 1789/15, §§ 50–71, від 16 березня 2021 року). Відповідно, його скарга щодо відсутності доступу до цього суду має бути відхилена як явно необґрунтована відповідно до підпункту (а) пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції.

Стосовно скарги заявника щодо результату провадження, її було відхилено через невичерпання ним національних засобів правового захисту відповідно до пунктів 1 і 4 статті 35 Конвенції, оскільки заявник не подав касаційну скаргу до Верховного Суду згідно з відповідними процесуальними вимогами.

Висновок

Заяву визнано неприйнятною.

Ухвала в цій справі прийнята Комітетом 20 березня 2025 року, оприлюднена 24 квітня 2025 року та є остаточною.